

Pewniaki
na maturę
poprawkową
2025

Nie popełniaj tych samych błędów!

Przeanalizuj swój arkusz z matury majowej:

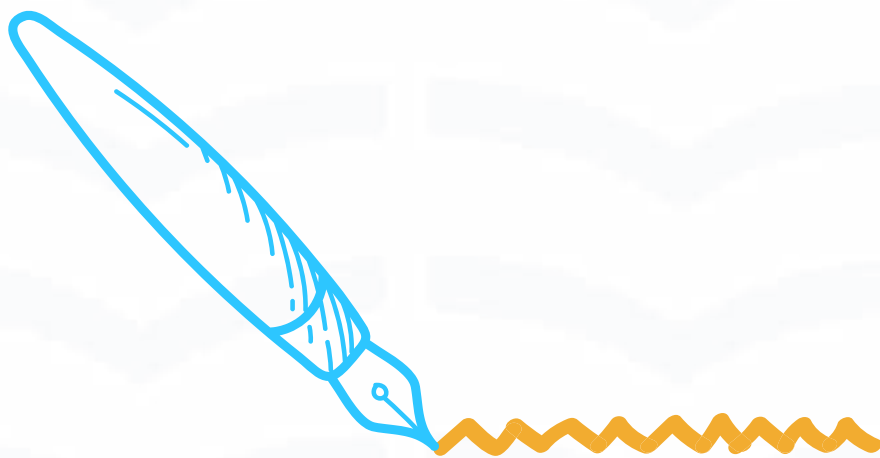
- wydrukuj go, aby mieć lepszy wgląd i swobodnie pracować z jego treścią,
- zaznacz te zadania, w których straciłeś najwięcej punktów,
- ustal, które typy zadań sprawiają Ci największy problem (np. rozprawka, interpretacja wiersza, czytanie ze zrozumieniem),
- skup się na tych zagadnieniach – rozwiązuj zadania tego typu z poprzednich lat, zarówno z matur majowych, jak i poprawkowych.

Pamiętaj: powtarzanie starych błędów to najprostszy sposób na oblanie poprawki!

Pewniaki z języka polskiego

1. Motywy z lektur (5 najczęstszych)

Motyw	O co chodzi?	Lektury, w których występuje
Miłość	Uczucie łączące bohaterów, często trudne, tragiczne.	„Romeo i Julia” – W. Shakespeare, „Lalka” – B. Prus, „Pan Tadeusz” – A. Mickiewicz
Bunt	Sprzeciw wobec władzy, norm, losu.	„Dziady cz. III” – A. Mickiewicz, „Antygona” – Sofokles
Cierpienie	Ból, żaloba, trudne doświadczenia.	„Treny” – J. Kochanowski, „Dziady cz. III” – A. Mickiewicz
Patriotyzm/ ojczyzna	Miłość do ojczyzny, poświęcenie dla niej.	„Wesele” – S. Wyspiański, „Pan Tadeusz” – A. Mickiewicz
Wolność	Dążenie do wolności osobistej lub narodowej.	„Kordian” – J. Słowacki, „Dziady cz. III” – A. Mickiewicz

2. Epoki literackie

Epoka	Motyw/Hasło przewodnie	Co warto pamiętać?
Średniowiecze	Bóg, religia, asceza	Literatura podporządkowana wierze, tematyka religijna.
Renesans	Człowiek, harmonia, rozum	Odkrycie człowieka, podziw dla antyku, wiara w rozum.
Barok	Przemijanie, kontrasty	Skupienie na marności świata, bogata forma, kontrasty.
Oświecenie	Rozum, edukacja, postęp	Wiara w naukę, reformy, satyra na społeczne wady.
Romantyzm	Uczucie, bunt, indywidualizm	Kult wyobraźni, bunt jednostki, walka narodowa.
Pozytywizm	Praca, nauka, społeczeństwo	Praca u podstaw, emancypacja, rozwój nauki i techniki.
Młoda Polska	Sztuka, dekadentyzm, natura	Wyrafinowana forma, nastrojowość, pesymizm, kult sztuki.
Dwudziestolecie Międzywojenne	Eksperyment, chaos, wojna	Przełamywanie schematów, reakcja na I wojnę światową.

Współczesność	Wojna, egzystencja, wolność	Refleksja nad losem człowieka, doświadczenie II wojny światowej i totalitaryzmu.
----------------------	------------------------------------	---

3. Lektury, które często pojawiają się na maturze

Tytuł	Autor	Co powtórzyć?
„Lalka”	Bolesław Prus	Główne motywy (miłość, społeczeństwo), bohaterowie, epoka, wątki realistyczne i romantyczne.
„Pan Tadeusz”	Adam Mickiewicz	Struktura utworu, motyw ojczyzny, bohaterowie, ważne sceny (np. grzybobranie, polowanie).
„Dziady cz. III”	Adam Mickiewicz	Motyw cierpienia, patriotyzmu, martyrologii narodu, postacie (Konrad, Senator).
„Wesele”	Stanisław Wyspiański	Symbolika weseła, społeczeństwo polskie, motyw chłopomanii, postacie-symboli, przesłanie dramatu.
„Chłopi”	Władysław Reymont	Spółeczeństwo wiejskie, konflikt pokoleń, rola tradycji, symbolika pór roku.

4. Rozprawka argumentacyjna – schemat i kluczowe zasady

Najważniejsze elementy:

- **Wstęp** – krótko przedstaw problematykę z tematu, sformułuj jasną tezę lub hipotezę (odpowieź na pytanie postawione w temacie).
- **Rozwinięcie** – zaprezentuj minimum dwa argumenty, z których każdy odwołuje się do innej lektury, tekstu kultury lub własnych doświadczeń.

Koniecznie użyj fragmentu lektury obowiązkowej!

Ważne: wszystkie argumenty rozwiń – pokaż, jak wybrany przykład potwierdza Twoją tezę.

- **Zakończenie** – podsumuj całość, odnieś się do postawionej tezy (wzmocnij ją lub podkreśl, że została udowodniona).

Na co zwrócić uwagę?

- Przestrzegaj schematu: wstęp – rozwinięcie – zakończenie.
- Powołuj się na wybrane lektury obowiązkowe.
- Unikaj ogólników i powtórzeń – argumentuj konkretnie, jasno, logicznie.
- Zachowaj spójność i poprawność językową.

5. Wykorzystanie kontekstów w wypracowaniu

Najważniejsze rodzaje kontekstów:

- **Historycznoliteracki** – nawiązanie do epoki, genezy utworu, tradycji literackiej.
- **Biograficzny** – odniesienie do życia, poglądów i doświadczeń autora.
- **Historyczny** – tło wydarzeń, konteksty polityczne, społeczne, fakty historyczne.
- **Mitologiczny/Biblijny** – odwołania do motywów, toposów, archetypów, znanych historii kultury lub Biblii.
- **Kulturowy/Literacki** – odniesienia do innych dzieł literackich, sztuki, filmu, muzyki, komiksu itp.

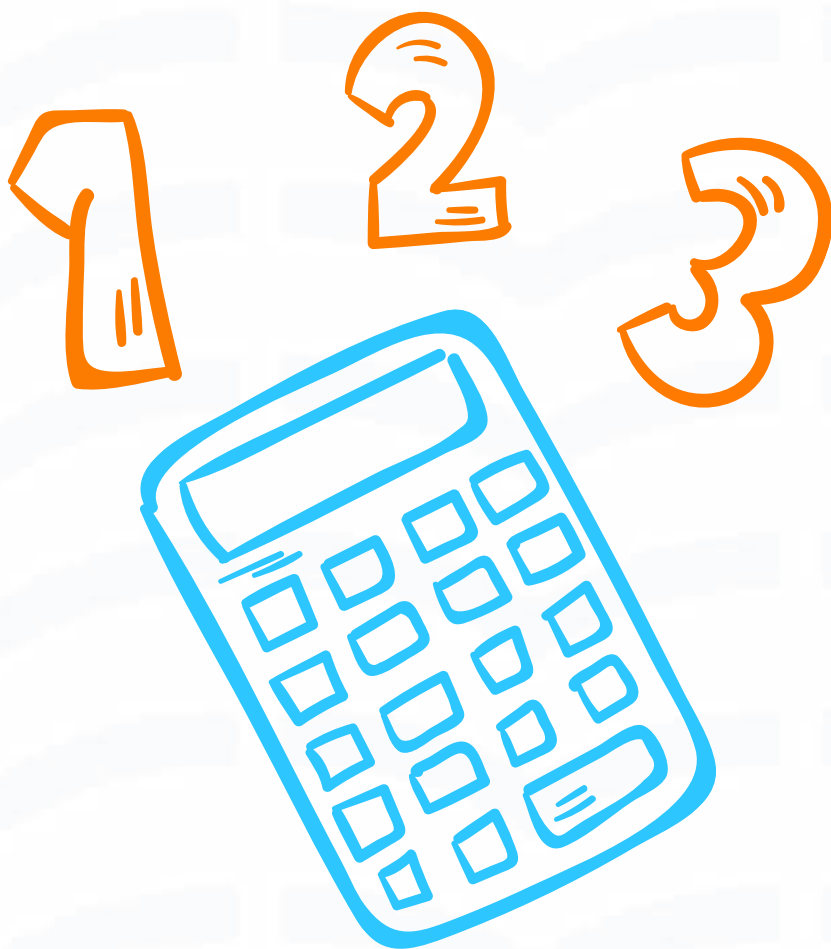
Jak wprowadzać kontekst do rozprawki?

- Zastosuj krótką wzmiankę lub kilka zdań rozwijających argument, np. „Problematyka poruszana przez Mickiewicza w pełni odzwierciedla hasła epoki romantyzmu...”,
- Użyj przydatnych zwrotów, np. „W mitologii można odnaleźć liczne przykłady...”, „Kontekst historyczny pozwala lepiej zrozumieć...”, „Autor w swoim dziele nawiązuje do...”.

Pewniaki z matematyki

1. Potęgi i pierwiastki

Zadania z potęgami i pierwiastkami najczęściej wymagają:

- **Sprowadzeniu liczb do tej samej podstawy** i wykonywaniu działań takich jak mnożenie, dzielenie czy potęgowanie.
- **Porównywaniu różnych wyrażeń w postaci potęg** – np. wybór, która liczba jest większa lub upraszczanie wyrażeń z potęgami o różnych wykładnikach (także ujemnych i ułamkowych).
- **Sprowadzeniu pierwiastków do postaci potęg** oraz zamianie pierwiastków na potęgi o wykładniku ułamkowym, by łatwiej wykonać działania.
- **Uproszczeniu rozbudowanych wyrażeń** zawierających zarówno potęgi, jak i pierwiastki, często przez wyłączanie czynnika przed znak pierwiastka lub łączenie/rozdzielanie pierwiastków.
- **Usuwananiu niewymierności z mianownika** – czyli przekształcaniu ułamków tak, aby w mianowniku nie było pierwiastka (np. wymnażanie przez odpowiedni czynnik lub wyrażenie sprzężone).

2. Geometria przestrzenna

Zadania z geometrii przestrzennej często dotyczą:

- **Obliczania objętości i pola powierzchni** podstawowych brył, takich jak sześcian, prostopadłościan, graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek i kula.
- **Analizy przekrojów brył**, np. wyznaczania pola przekroju czy długości przekątnych.
- **Zastosowania twierdzenia Pitagorasa** np. do obliczania długości przekątnych w prostopadłościanie.
- **Przekształcania jednostek miar**, np. z cm^3 na dm^3 .

3. Wykres funkcji – dziedzina i zbiór wartości

Bardzo częste są zadania, w których musisz:

- Odczytać **dziedzinę funkcji** z jej wykresu, czyli określić, dla jakich wartości x funkcja jest określona.
- Odczytać **zbiór wartości funkcji** – czyli, jakie wartości przyjmuje y (np. dla jakich y wykres „dotyka” osi pionowej).
- Określić, czy **dla danej wartości x istnieje odpowiednia wartość y na wykresie**.
- **Odpowiedzieć na pytanie** typu: „Funkcja przyjmuje wartości większe/mniejsze od...” albo „Dla jakich x funkcja jest równa zero?”.
- Przeanalizować, **czy punkt należy do wykresu** (czyli czy dana para liczb spełnia równanie funkcji).

4. Logarytmy

W zadaniach z logarytmami często możesz spotkać się z:

- **Obliczanie wartości wyrażeń logarytmicznych** – w tego typu zadaniach należy obliczyć wartość wyrażenia zawierającego logarytmy. Często wymaga to zastosowania podstawowych własności logarytmów.
- **Rozwiązywanie równań logarytmicznych** – zadania te polegają na rozwiązaniu równań, w których występują logarytmy. Często wymagają przekształcenia równania do postaci wykładniczej lub zastosowania właściwości logarytmów.

5. Statystyka i rachunek prawdopodobieństwa

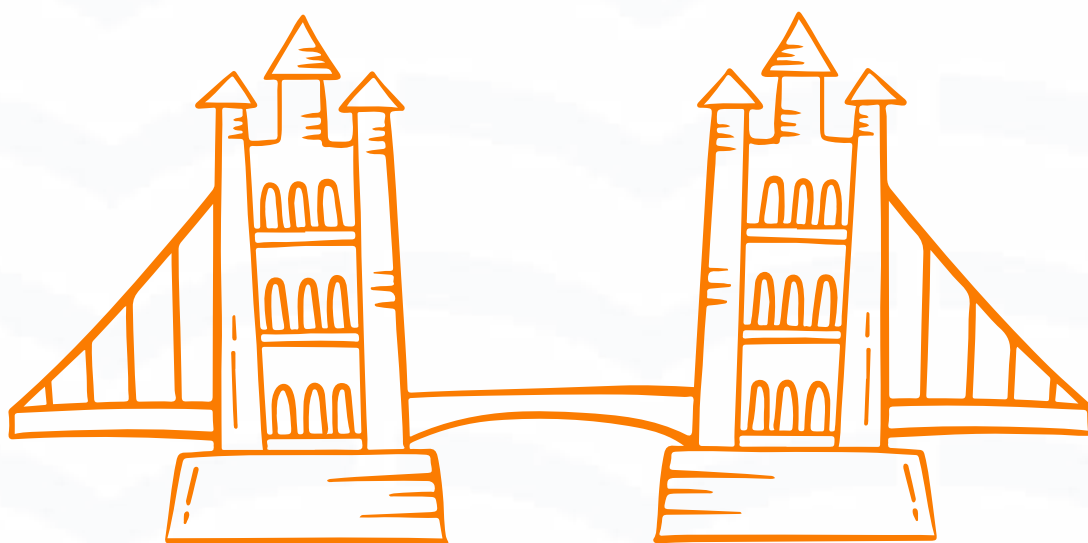
Zadania z tego działu mogą dotyczyć:

- **Obliczania średniej arytmetycznej**, mediany i dominanty z podanych danych.
- **Analizy danych statystycznych** przedstawionych w tabelach, diagramach słupkowych lub kołowych.
- **Obliczania prawdopodobieństwa** prostych zdarzeń losowych, np. rzutu kostką, losowania kart czy kul z urny.
- **Zastosowania reguły mnożenia i dodawania** w obliczeniach prawdopodobieństwa.

Pewniaki z języka angielskiego

1. Gramatyka – czasy angielskie

Czas	Zastosowanie praktyczne	Słowa-klucze
Present Simple	Stałe fakty, powtarzające się czynności, rutyna, opisy.	always, often, never, usually, every day
Present Continuous	Czynność wykonywana teraz lub tymczasowo, coś, co się dzieje w tej chwili.	now, at the moment, right now, today
Past Simple	Zakończone wydarzenia w przeszłości, podany konkretny czas	yesterday, ago, last (week/year), in 2000
Future Simple	Plany, decyzje podjęte w momencie mówienia, przewidywania.	tomorrow, next week, in the future
Present Perfect	Doświadczenia życiowe, skutki w teraźniejszości, czas nieokreślony.	ever, never, just, already, yet, since, for

2. Czasowniki nieregularne

Spróbuj nauczyć się ich form dla **Past Simple i Past Participle**, ale pamiętaj – lepsze efekty dają ćwiczenie praktyczne, polegające na użyciu tych form w zdaniach niż samo uczenie się na pamięć. Podstawowe czasowniki, które na pewno musisz znać to:

- **go** (iść) – went – gone
- **have** (mieć) – had – had
- **do** (robić) – did – done
- **make** (robić, tworzyć) – made – made
- **see** (widzieć) – saw – seen

3. Przedimki (articles)

Przedimki „a”, „an”, „the”, które pojawiają się przed rzeczownikami to istota część gramatyki, którą z pewnością użyjesz na maturze poprawkowej, zarówno w zadaniach zamkniętych, jak i podczas tworzenia wypowiedzi pisemnej. Najważniejsze zasady to:

a – używamy przed rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej, zaczynającym się od spółgłoski (np. a dog, a car),

an – używamy przed rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej, zaczynającym się od samogłoski, ale kluczowa jest tutaj wymowa, a nie pisownia (np. an apple, an hour (ze względu na wymowę)),

the – używamy, gdy mówimy o czymś konkretnym, znanym rozmówcy lub jedynym w swoim rodzaju (np. the sun, the teacher, the book you lent me).

4. Stopniowanie przymiotników (gradation of adjectives)

Stopniowanie polega na tworzeniu formy wyższej i najwyższej przymiotnika. Kluczowe są dwie grupy:

Przymiotniki krótkie (jednosylabowe i niektóre dwusylabowe):

Stopień wyższy: +er, np. big → bigger, small → smaller

Stopień najwyższy: the + przymiotnik + est, np. the biggest, the smallest

Przymiotniki długie (dwusylabowe i dłuższe):

Stopień wyższy: more + przymiotnik, np. more interesting

Stopień najwyższy: the most + przymiotnik, np. the most interesting

Najważniejsze przykłady:

- big (duży) → bigger → the biggest
- small (mały) → smaller → the smallest
- happy (szczęśliwy) → happier → the happiest
- interesting (interesujący) → more interesting → the most interesting
- beautiful (piękny) → more beautiful → the most beautiful

5. Krótkie formy pisemne

Forma	Najważniejsze wyrażenia
E-mail	• Hi [Name] (Cześć [imię]) • I'm writing to... (Piszę, aby...) • Could you tell me...? (Czy możesz mi powiedzieć...?) • Let me know if... (Daj mi znać, jeśli...) • Write back soon! (Napisz wkrótce!)
Notka na bloga	• Last weekend... (W zeszły weekend...) • In my opinion... (Moim zdaniem...) • I would recommend... (Polecam...) • It was amazing! (To było niesamowite!) • What do you think? (Co o tym sądzisz?)
Ogłoszenie	• Lost/found... (Zgubiono/znaleziono...) • For sale... (Na sprzedaż...) • If you are interested... (Jeśli jesteś zainteresowany...) • Please contact... (Proszę o kontakt...) • Reward offered (Oferowana nagroda)
Zaproszenie	• Would you like to come...? (Czy chciałbyś przyjść...?) • Join us for... (Dołącz do nas na...) • The party will take place... (Impreza odbędzie się...) • Don't miss it! (Nie przegap tego!) • Hope to see you there! (Mam nadzieję, że się tam zobaczymy!)

Zerknij na stronę <https://studia-online.pl/maturzysci/> i poznaj więcej pewniaków maturalnych!

Powodzenia

www.studia-online.pl